

Nr 376. Folkethingets Forhandlinger. 98de Møde. Døntlig Samling, 1870.—71.
5949 1ste Beh. af Forst. til Beslutning ang. Fæstetvang. 5950

dette Spørgsmaal. Spørgsmaalet er heri kun om, hvorvidt en Godslejer ved at lade en Landmaaler udføre en Forretning, som denne kan forvandle, fæstetvangelig, Bondejord til Jord, som ikke er Fæstetvang undergivet, og bortforpagte de udstykkede Lodder samlede paa Aaremaal. Jeg har samtlige Dokumenter her, men skal ikke gaa videre i dette Punkt, da jeg tror, at have sagt nok, for at sætte det høie Thing istand, til at have en Mening om dette ene. Exempel. Jeg blot skal tilføje, at naar man her i Nærheden af mig spørger, hvem Indenrigsministeren paa den Tid var, tror jeg ikke at tage fejl, naar jeg siger, at det var Lehmann. Jeg tror saaledes at have Medhold i min Mening i Lovgivningen, som denne almindelig er bleven forstaaet indtil 1861, og som den efter den Tid endnu den Dag i Dag forstaaes af mangfoldige, ja jeg tør antage af de allerfleste Jurister, og jeg tror med Rette at kunne sige, at den Fremgangsmaade, der senere er fremkommen, er en ny Opfindelse, som ikke har Hjemmel i vor Lovgivning. Det første Punkt i mit Forslag, til en Beslutning, lyder derfor saaledes, at Folkethinget beslutter at udtale: „at det anser en fra en Fæstegaard udstykket Jordlod for vedblivende at være Fæstetvang, undergivet, naar den er ansat til 1 Lønde Hartkorn eller, derover, og naar den er ansat til under 1 Lønde Hartkorn, forsaavidt den ikke anvendes, til Huslodder.“ Dette er omtrent ordlydende med, hvad Odense Amtmand erklærede i 1861, og med Hensyn til hvilket Indenrigsministeren dengang erklærede, at han, var enig med ham. Vi have altsaa fra denne Tid Indenrigsministeriets og Odense Amtmands Erklæring for os. Det 3die Punkt gaar ud paa, at Folkethinget beslutter at udtale: „at det anser de af Indenrigsministeren i de senere Aar afgivne Resolutioner, der gaa i modsat Retning, for ulovmedholdelige.“ Her vil jeg bede det ærede Thing lægge Mærke til, at det vel vilde have været et Overgreb, hvis jeg havde foreslaaet Thinget, at sige, at de vare ulovmedholdelige, men derimod tror

jeg, at vi ere i vor gode Ret til at sige, at vi anse dem for at være ulovmedholdelige, naar dette virkelig er vor Mening. Den høitærede Justitsminister har flere Gange erklæret, hvad ærede Medlemmer yderligere ville kunne overbevise sig om, hvis de ville behage at efterlæse hans Udtalelser, at det var hans Mening, at det ikke var den rette eller lovlige Fortolkning. Jeg skal dernæst komme tilbage til den høitærede Justitsministers andre Udtalelser, fordi de falde saa ganstelig sammen med mine egne Anskuelse og de Bevæggrunde, som have ledet mig til at stille dette Forslag, at jeg tror, at jeg istedetfor at bruge mine egne Ord vil kunne indskrænke mig til at henvisse til den høitærede Justitsministers Udtalelser. Han sagde saaledes, at han maatte modsig, hvad der var fremsat fra den anden Side, at det var en rigtig Anskuelse, at Lovgivningsmagten i det Enkelte skulde hvile, fordi en stor Opgave ikke egnede sig til Gjennemførelse; det var nemlig blevet sagt, at man, naar man ikke kunde, naa en Afsløsning af det Hele, skulde lade Lovgivningsmagten hvile i dette enkelte Forhold. Han tilføiede: „Forholdet kan formentlig netop stille sig saaledes, at der, saalænge det almindelige Spørgsmaal ikke gæner sig til Løsning, kan være særlige Grunde til at forebygge, at en tvivlsom Tilstand i Mellemtiden vedbliver at være tvivlsom, eller at Tvivlen løses paa en uheldig Maade.“ Han siger fremdeles: „Der kan netop være særlige Grunde, for Lovgivningsmagten, til at paase, at der ikke i den Mellemtid, som saaledes hængaar, bestæses en Uvished, som virker forførende og forvirrende, eller indtræder Uvished, som er skadelig og ubillig.“ Da han dernæst havde udviklet, hvad jeg før har nævnt, sagde han, at hvad enten den Forstaaelse af Fæstetvangeligheden, som han har gjort gjældende, vil trænge igjennem ved Domstolene, eller ikke, bør i begge Tilfælde Lovgivningsmagten gribe ind, naturligvis uden at den Bestemmelse, som nu træffes ved Lov, faar Anvendelse paa, hvad der allerede er sket,